

Dosarul nr.2r-588/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. R. Pascari)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, V. Buhnaci)

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței,

judcătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Elena Zop,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Zop împotriva lui Gheorghe Zop cu privire la încetarea proprietății pe cote-părți și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Elena Zop, reprezentată de avocatul Veronica Pascal,

c o n s t a t ă :

La 8 august 2014 Elena Zop a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Zop cu privire la încetarea proprietății pe cote-părți și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 27 mai 2005 de către OSC Botanica a fost desfăcută căsătoria cu pârâtul.

Reclamanta a menționat că în timpul căsătoriei a fost procurat cu titlu de proprietate în devălmășie a soților, apartamentul nr. xxxxx.

Zop Elena a afirmat că reieșind din planificarea existentă și luând în considerare normele și cerințele legislației în vigoare din domeniul construcției, partajarea în natură în două părți egale a apartamentului nu a fost posibilă.

La 19 iulie 2006 a fost partajat apartamentul xxxxxx și s-a determinat cotele-părți ale fiecăruia, a câte $\frac{1}{2}$ din bunul proprietate comună în devălmășie, dobândit în timpul căsătoriei.

Astfel, notarul a eliberat certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună, iar la 29 noiembrie 2007 în Registrul bunurilor imobile a fost înregistrat dreptul de proprietate.

Reclamanta a specificat că după partajarea bunului imobil, împreună cu pârâtul a folosit acest apartament, dar având în vedere că se iscau certuri între ei, a plecat cu traiul la părinți.

A remarcat că din anul 2008, pârâtul a plecat cu traiul în satul Varnița, iar până în prezent apartamentul litigios a fost transmis în locațiune terțelor persoane.

Elena Zop a indicat că solicitările sale de a elibera cota-parte din bunul imobil nu s-a soldat cu succes, astfel dânsa fiind disponibilă să achite pârâtului o sultă bănească în schimbul la ½ cotă-parte din apartament. Or, consideră că pârâtul nu are necesitate de acest bun imobil și proprietatea pe cote-părți urmează a fi încetată, cu atribuirea în întregime a bunului și cu achitarea unei sulte.

Reclamanta și-a întemeiat prezenta acțiune în baza art. 357, 361 și 372 ale Codului civil.

A solicitat, încetarea proprietății pe cote-părți asupra bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, atribuirea apartamentului xxxxx, cu nr. cadastral xxxxx în schimbul unei sulte bănești în mărime de 119 322 de lei în folosul lui Gheorghe Zop, recunoașterea dreptului de proprietate după Elena Zop asupra ½ cotă-parte din bunul imobil enunțat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 17 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de Elena Zop a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 24 octombrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Elena Zop a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 09 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de către Elena Zop, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, acordându-i un termen de 15 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume, prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 2 684, 74 de lei. Concomitent, apelantei i-a fost comunicat că în cazul neîndeplinirii indicațiilor prescrise de formă și conținut a apelului în încheierea dată, cererea de apel va fi restituită.

La 28 februarie 2018 Elena Zop a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat (f.d. 132).

Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de către Elena Zop, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC (f.d.134-136).

Nefiind de acord cu încheierea emisă, la 10 aprilie 2018 Elena Zop, reprezentată de avocatul Veronica Pascal a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare, pentru examinarea apelului în fond.

Prin decizia din 20 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Elena Zop, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, și a fost menținută încheierea instanței de apel din 28 februarie 2018.

La 10 aprilie 2018 Elena Zop a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 28 februarie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece prin încheierea din 09 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel și a fost stabilit un termen de 15 zile din momentul

recepționării încheierii expediate a dovezii de plată a taxei de stat. Încheierea dată a fost expediată doar în adresa avocatului, dar nu și în adresa sa, având calitatea de reclamantă. A susținut că sarcina avocatului a fost depunerea cererii de apel motivate, dar nu și achitarea plății taxei de stat, indicație a instanței de apel care a fost executată la 14 decembrie 2017, pînă la emiterea încheierii contestate.

Mai mult, în ședința de judecată a indicat că apelul motivat a fost depus la 14 decembrie 2017, însă instanța de apel a omis acest fapt.

A mai susținut recurența că ședința preliminară pentru soluționarea punerii pe rol a fost fixată la 28 februarie 2018, în cadrul căreia a depus o cerere privind scutirea de la plata taxei de stat, însă instanța de apel a restituit cererea de apel fără a examina cererea dată, dar și fără a ține cont că apelul motivat era depus.

În contextul dat, instanța de apel a emis încheierea contestată cu încălcarea art. 100, 105 CPC și a art. 6 & 1 CEDO.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018 a fost expediată părților la 20 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat de Elena Zop la 10 aprilie 2018 se consideră a fi depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei s-a stabilit că, prin hotărârea din 17 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de Elena Zop a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 24 octombrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Elena Zop a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat. Concomitent rezervându-și dreptul de a prezenta suplimentar motivele de fapt și de drept a apelului.

Ca urmare, prin încheierea din 09 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse de către Elena Zop, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, acordând apelantei un termen de 15 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume, dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2 684, 74 de lei. Concomitent, apelantei i-a

fost comunicat că în cazul neîndeplinirii indicațiilor prescrise de formă și conținut a apelului în încheierea dată, cererea de apel va fi restituită.

Tot din actele cauzei rezultă cert și faptul că Elena Zop a recepționat hotărârea motivată la 03 noiembrie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat și anexat la materialele cauzei (f.d. 120), iar avocatul dânzei, Veronica Pascal a recepționat încheierea din 09 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău sub semnătură la 26 ianuarie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție semnat și anexat la dosar (f.d. 128).

De asemenea, conform procesului-verbal al ședinței de judecată a instanța de apel din 28 februarie 2018 a fost stabilit că Elena Zop a fost prezentă în ședința de judecată și a depus cerere de scutire de la plata taxei de stat (f.d. 132), invocând că nu este angajată în câmpul muncii și are la întreținere un copil minor, însă fără a prezenta apelul motivat, iar prin încheierea din 28 februarie 2018 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de Elena Zop, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC (f.d.134-136).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d), (1¹), (4) CPC, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC (în redacția din 1 iunie 2018), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar, conform art. 368 alin. (1) CPC (în vigoare la momentul emiterii încheierii) dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Reieșind din actele cauzei în raport cu criticile formulate în cererea de recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018, deoarece apelanta Elena Zop nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, la caz, nu a prezentat cererea de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept ale apelului și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 2 684,74 de lei, în termenul indicat de instanța de apel.

În speță, instanța de recurs reiterează că în conformitate cu art. 113 CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului

atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Aderent, dispozițiile art. 14 și art. 16 CPC, în lumina interpretărilor date de CEDO, principiului preeminenței dreptului, actele de dispoziție judecătorească, în speță, încheierea judecătorească potrivit căreia s-a instituit obligația de a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, este obligatorie atât pentru participanții la proces, cât și instanței de judecată, care a emis actul în cauză, obligație care se regăsește și în principiile fundamentale a procesului civil, art.9 și art.26 CPC, neexecutarea căreia afectează atât aparențele de imparțialitatea obiectivă a instanței, cât și cele de echitate a procesului judiciar.

Sub acest aspect, instanța de recurs găsește drept neîntemeiate invocările recurente precum că, încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de apel, i-a fost acordat un termen pentru achitarea plății taxei de stat, care a fost recepționată la 20 februarie 2018, iar sarcina avocatului a fost depunerea apelului motivat, dar nu și achitarea taxei de stat, aceasta deoarece reprezentantul său, a fost citat legal pentru ședința din 28 februarie 2018, iar Elena Zop a recepționat copia hotărârii primei instanțe la 03 noiembrie 2018 (f.d. 120, 128), dispunând de suficient timp începând cu 03 noiembrie 2018, și respectiv 26 ianuarie 2018 și până la 28 februarie 2018 să depună cererea de apel motivată.

În acest context, urmează de remarcat prevederile art.75 alin. (4) CPC, care stipulează că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Mai mult, nu poate fi reținută și se respinge alegația recurente că la 28 februarie 2018, Elena Zop a depus o cerere privind scutirea de la plata taxei de stat, însă instanța a restituit cererea de apel fără ca să se expună asupra acestei cerințe, iar apelul motivat a fost depus la 09 ianuarie 2018, aceasta deoarece instanța de apel în motivarea deciziei sale a menționat că într-adevăr a fost depusă cererea în cauză, însă fără a prezenta apelul motivat, iar referitor la cerința de scutire, în timp ce apelanta nu s-a conformat indicațiilor depășind termenul de decădere impus prin încheierea instanței de apel, privind depunerea apelului motivat, nu poate fi examinată.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea Elenei Zop și reprezentantului acesteia, despre examinarea cauzei și comunicarea actelor de procedură și corect a restituit cererea de apel depusă de către aceasta, or, ultima nu s-a conformat dispozițiilor încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 ianuarie 2018 și nu a prezentat instanței cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, în termenul stabilit.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că nedepunerea cererii de apel motivate și dovezii de plată a taxei de stat, în termenul acordat de instanța de apel, nu este decât o evitare

a Elenei Zop de a beneficia de drepturile sale, garantate atât de legislația națională, cât și cea internațională.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Elena Zop, fiind conștientă că a depus încă la 24 octombrie 2017 cererea de apel fără indicarea motivelor de fapt și de drept a apelului și fără a anexa dovada de plată a taxei de stat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

În asemenea împrejurări Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelanta Elena Zop nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 09 ianuarie 2018, și nu a prezentat instanței de apel cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Iar, în astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurenteii la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al CEDO.

La caz, prezintă relevanță și dispozițiile art. 27 alin.(1) CPC, conform cărora, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către Elena Zop a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Față de cele ce preced și având în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Elena Zop.

Se menține încheierea din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Zop împotriva lui Gheorghe Zop cu privire la încetarea proprietății pe cote-părți și recunoașterea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru